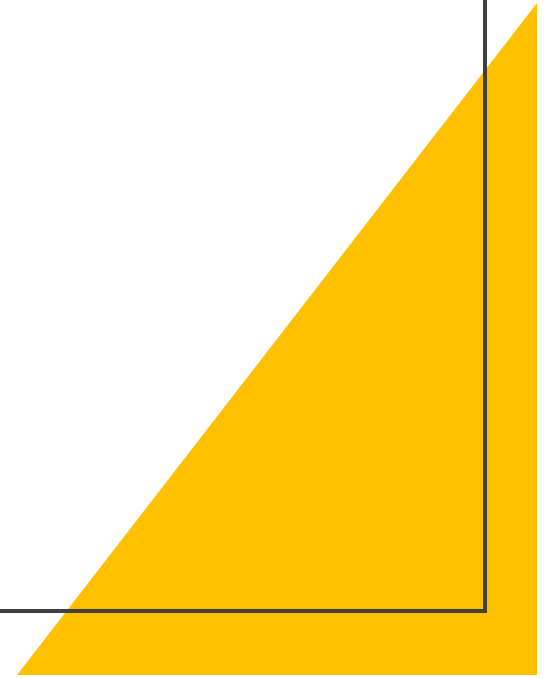

AİLE SİSTEMLERİ

Prof. Dr. Serap NAZLI

Aile Tanımı

- Aile «evrensel» bir kurumdur.
- Her kültür kendi değerine göre aileyi tanımlar.

- **Türk Dil Kurumu=**

✓ *Aile evlilik ve kan bağına dayanan; karı, koca, çocuklar ve kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliği temsil etmektedir (TDK, 2022).*

- **ABD Tanımı=**

- *Doğum, evlilik, evlat edinme ya da birlikte yaşamının kabul edilmesi yoluyla iki veya daha fazla bireyin oluşturduğu küme aileyi temsil eder (akt. Cohen, 2007).*
- Evcil hayvanlarda bu kümeye dahil edildi 😊

Sistem perspektifine göre ise;

- **Sistem perspektifine göre aile;**
- bir geçmişi paylaşan,
- duygusal bağı olan,
- hem aile üyelerinin hem de aile bütününe ihtiyaçlarını karşılamak için stratejiler planlayan
- bireylerden oluşmuş bir yapıdır.

Aile yapısı:

Aile yapısı:

- Aile bireylerinin birbirleri ile olan ilişkilerini düzenleyen ***etkileşim örüntüleri***,
- bu etkileşimleri desteklemek üzere ortaya çıkan ***kurallar*** ve ***roller***,
- bu kurallar ve roller sonucu oluşan ***ittifaklar*** bütününe denir.

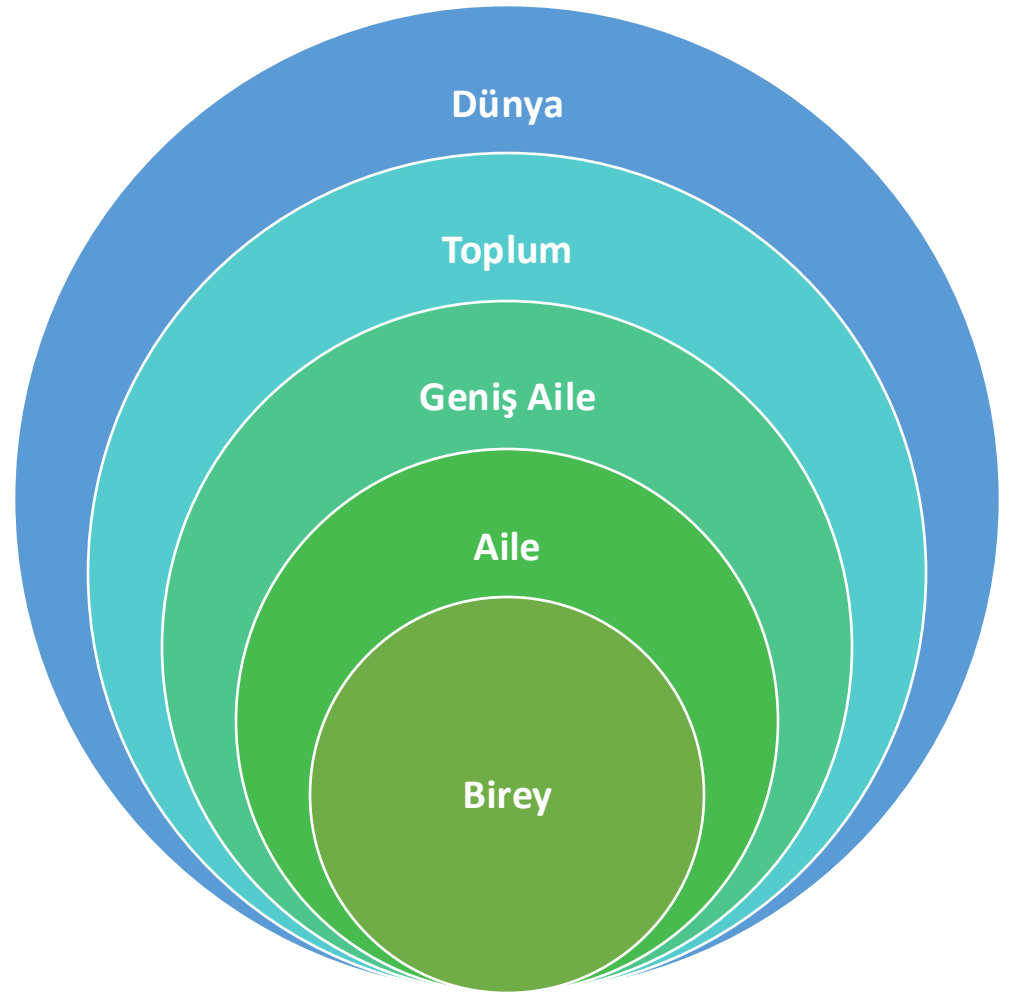
Sistem perspektifine göre aile:

Sistem: Girdi---İşlem---Çıktı

Aile sistemi bir **amacı** yerine getirmek üzere çeşitli **öge** ve süreçlerden oluşan,

- amacı doğrultusunda belli **girdileri** sahip olduğu süreçler aracılığıyla işleyen,
- böylece amacına uygun **çıktılar** üreten,
- **çevresini** etkileyen ve etkilenen bir yapıdır.

Aile ekolojik sistemi

Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Teorisi

- 1970'li yıllarda bireyleri ve özellikle «çocukları» etkileyen sistemler ele alınmıştır.
- Çünkü Dünya değişiyor ve farklı sistemler hayatımıza giriyor.
- **SORU:** 1970'lerin Dünyası sizce nasıldı???
- Bronfenbrenner (1979) çocukların gelişiminin yakın çevrelerindeki insanlarla, nesnelerle ve sembollerle zaman içinde kurdukları etkileşimlerden etkilendiğini belirtir.
- Ekolojik sistemler teorisinde, bireyin (yani çocuğun) gelişimini anlamak için birey ve çevresi arasındaki etkileşimlerin incelenmesinin gereklidir.
- **SORU:** Çevrenizdeki çocuklara baktığınızda sizce nelerden etkileniyorlar?

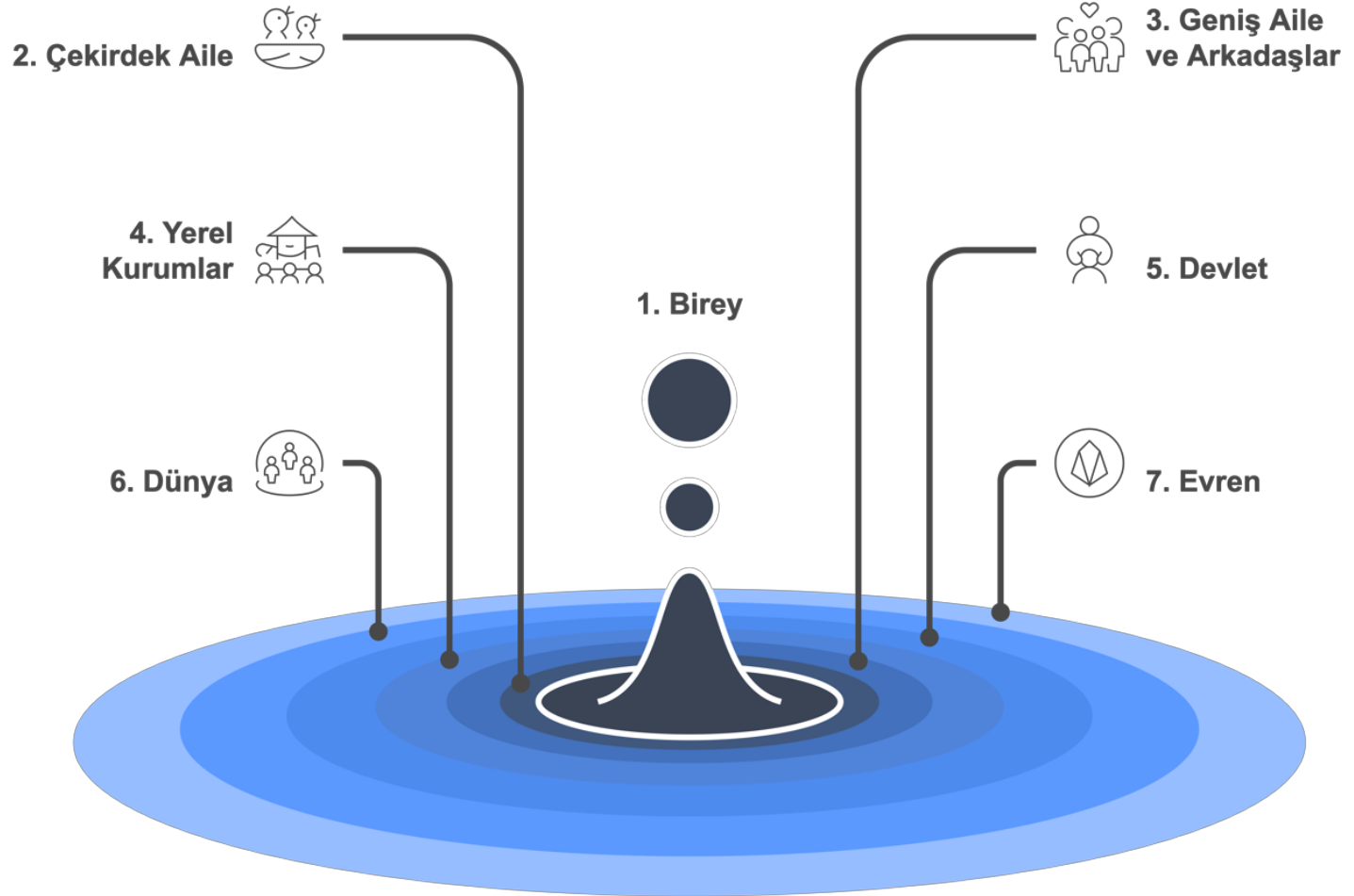
Ekolojik Sistemin 5 Katmanı:

- **Mikrosistem:** Bireyin birincil dereceden yakın ilişki içinde bulunduğu çevresidir. Örneğin ailesi.
- **Mezosistem:** İki ya da daha fazla mikrosistemin etkileşimi mezosistem olarak adlandırılır. Ülkemizde çekirdek aile-kök aile etkileşimini örnek olabilir.
- **Ekzosistem:** Bireylerin doğrudan yakın ilişkide bulunmadığı uygulama ve prosedürleri kapsayan sistemdir. Örneğin ülkemizin ekonomik sistemi, yerel yönetimler gibi.
- **Makrosistem:** Toplumun genel yapısına ilişkin faktörleri kapsar. Mikro, mezo ve ekzosistemlere şeklini veren kültürel, yasal, sosyal tüm yapılar.
- **Kronosistem:** Zaman içinde değişen sosyokültürel ve çevre koşullarının bireyi yaşamına yansması ve onu etkilemesi kronosistem kapsamında değerlendirilir.
- **SORU:** Sizin 5 katman ile etkileşiminiz nasıl???

Yedi Katmanlı Yaşam Sistemi ☺

- S. Nazlı tarafından geliştirildi.
- Ekolojik sistemler kuramında 5 katman (mikro-mezo-eko-makro-kronosistem) var.
- Ancak bilişim çağındayız ve Dünya çok değişti.
- **Nazlı'ya göre:**
 - ✓ Yedi katmanda hem birey hem aile, çocuk-yetişkin ele alınır.
 - ✓ Birey ve aileler yedi katmanlı bir sistemin parçası olarak yaşarlar.
 - ✓ Yedi katman bazen doğrudan bazen dolaylı olarak belirleyici rol oynar.
 - ✓ Önemli olan yedi katmanı fark edebilmektir.
 - ✓ Aile bu katmanlarda «koruyucu» rol oynar.

Yedi Katmanlı Yaşam Sistemi

Nazlı'nın 7 katmanı:

- 1.Kaliteli yalnızlık 😊
- 2.Çekirdek ailem 😊😊😊
- 3.Geniş aile ve arkadaşlar 😊😞
- 4.Yerel kurumlar 😊😞
- 5.Devlet 😊😞
- 6.195 ülke = @psikoNAZLI
- 7.Evren 😊😞

SORU: Peki sizin 7 katman ile etkileşiminiz nasıl?

Ödev: 7 Katman Farkındalık etkinliği yapınız, bir arkadaşınız ile sohbet ediniz (Etkinlik formu Nazlı, 2025, s. 274-275)

Birlikte
Düşünelim 😊

- Günümüzde aileleri etkileyen sistemler neler?

Haftanın Ödevi 😊

Nazlı, S. (2025). *Aile Danışmanlığı*, 17. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık. (1. ve 2. bölüm okunacak)

Nazlı, S. (2025). *Aile psikolojik danışmanlığı. Psikolojik Danışma ve Rehberliğe Giriş*. Ed. M. Pişkin ve S. Demirtaş-Zorbaz, Türk PDR Derneği Yayınları.

Nazlı, S. (2013). Evli Kadınların Aile Sistemlerini Algılayışları. *AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 46,1, 417-437. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001290

Çocuk ailenin, öğrenci
ülkenin termometresidir!!!

Peki bu termometre bize
neyi gösteriyor???

- Termometre= Suça sürüklenen çocuk vakalarındaki artış!!!
- PEKİ
- Suçlu kim???
- 15 ve 16 yaşlarındaki katiller mi?

